

แนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะการบริหาร งานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปิจิตร เขต 2

**GUIDELINES FOR ENHANCING ACADEMIC MANAGEMENT COMPETENCIES OF
SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER THE OFFICE OF PHICHIT PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA 2**

**กฤติยาณี ม่วงแจ่ม* และทักษ์ อุดมรัตน์
Kritiyanee MOUNGJAEM* and Thak UDOMRAT**

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
Faculty of Education, Naresuan University, Phitsanulok

*Corresponding email: katchatea@gmail.com

แนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2

GUIDELINES FOR ENHANCING ACADEMIC MANAGEMENT COMPETENCIES OF SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER THE OFFICE OF PHICHIT PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA 2

กฤติยาณี ม่วงแจ่ม* และทักษ์ อุดมรัตน์

Kritiyanee Mounjaem and Thak Udomrat

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Faculty of Education, Naresuan University

*Corresponding email: katchatea@gmail.com

Receives: 18 March 2024, Revised: 18 June 2024, Accepted: 20 June 2024

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษาแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ประเภทของการวิจัย แบบผสมวิธี ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 จำนวน 71 คน และครูฝ่ายวิชาการ จำนวน 112 คน รวมทั้งสิ้น 183 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขั้นตอนที่ 1 แบบสอบถามสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และขั้นตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์การเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน.

ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ และแนวทางการส่งเสริมสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา วางแผนการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ร่วมกับครู ส่งเสริมและให้ความสำคัญกับการนิเทศภายในสถานศึกษา ให้คำแนะนำ สะท้อนผลกับครูสอน เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในยุคศตวรรษที่ 21 และวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของงานวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับสถานศึกษา

คำสำคัญ: สมรรถนะการบริหารงานวิชาการ

Abstract

The objective of this research was study the Academic Management Competencies of School Administrators under the Office of Phichit Primary Educational Service Area 2 and to study the Guidelines for Enhancing Academic Management Competencies of School Administrators under the Office of Phichit Primary Educational Service Area 2 by research method, 1st step, the study of Academic Management Competencies of School Administrators under the Office of Phichit Primary Educational Service Area 2. The sample group of this research consisted of 71 school administrators under and 112 academic teachers, total 183 people. The data was collected by questionnaire, data were analyzed using mean and standard deviation. The 2nd step, the study of the Guidelines for Enhancing Academic Management Competencies of School Administrators under the Office of Phichit Primary Educational Service Area 2, the informant group was 5 experts acquired by purposive sampling. The data was collected by interview and were analyzed by content analysis.

The results of the research were as follows: The overall of Academic Management Competencies of School Administrators under the Office of Phichit Primary Educational Service Area 2 was at a high level. When considering each aspect, it found that the highest mean aspect was school curriculum development, and the lowest mean aspect was the promotion of research to develop the quality of learning management. Results of the study of Guidelines for Enhancing Academic Management Competencies of School Administrators under the Office of Phichit Primary Educational Service Area 2, it found that the administrators should give importance to school curriculum development, plan the development of learning management together with teachers, promote and give importance to supervision within the school, give advice and reflect on the results with teachers concerning learning management in the 21st century and analyzing classroom research information to develop the quality of education to be suitable for school.

Keywords: Academic Management Competency

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวด 16 การปฏิรูปประเทศ มาตรา 258 จ. ด้านการศึกษา (3) ให้มีกลไกและระบบการผลิตคัดกรองและพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพครูและอาจารย์ให้ได้ผู้มีจิตวิญญาณของความเป็นครู มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง ได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสมกับความสามารถและประสิทธิภาพในการสอน รวมทั้งมีกลไกสร้างระบบคุณธรรมในการบริหารงานบุคคลของผู้ประกอบวิชาชีพครู และ (4) ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนทุกระดับเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ตามความถนัดและปรับปรุง

โครงสร้างของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อบรรลุเป้าหมายดังกล่าว โดยสอดคล้องกันทั้งในระดับชาติและระดับพื้นที่ (ราชกิจจานุเบกษา, 2560) และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 มาตรา 48 และมาตรา 49 ให้หน่วยงานต้นสังกัด และสถาบันจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ในการประเมินผู้บริหารสถานศึกษาและครู ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ต้องได้รับการประเมิน ดังนั้นการพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหาร จึงเป็นส่วนสำคัญที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2545)

จากผลการดำเนินงานจัดการศึกษาของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิบูลย์ เขต 2 ซึ่งปรากฏในรายงานผลโครงการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา คือมีการเปลี่ยนแปลงผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ส่งผลให้การดำเนินงานของระบบประกันคุณภาพการศึกษาไม่ต่อเนื่อง ขาดประสิทธิภาพ และรายงานผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (o-net) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เมื่อเปรียบเทียบปีการศึกษา 2564 และปีการศึกษา 2565 จะเห็นว่าระดับคะแนนเฉลี่ยของระดับเขตพื้นที่ที่มีแนวโน้มลดลงเกือบทุกกลุ่มสาระ ยกเว้นกลุ่มสาระภาษาไทยและวิทยาศาสตร์ที่เพิ่มขึ้น แต่คะแนนเฉลี่ยโดยรวมทั้ง 4 กลุ่มสาระต่ำกว่าระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิบูลย์ เขต 2, 2565) ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าสถานศึกษาจะต้องเร่งรัดในการหาวิธีการแก้ไขปัญหาโดยปัญหาที่เกิดขึ้นอาจจะเป็นผลมาจากการจัดการศึกษาของแต่ละสถานศึกษาสะท้อนให้เห็นถึงสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จ

การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาเป็นงานที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากการบริหารงานวิชาการเกี่ยวข้องกับทุกกิจกรรมในสถานศึกษา โดยเฉพาะการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งถือว่าเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษา ที่เป็นตัวชี้วัดความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จ (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2553) และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาผู้บริหารจะต้องมีสมรรถนะที่สำคัญต่อการพัฒนาการศึกษา และครูก็เป็นอีกบุคคลหนึ่งที่มีความสำคัญมากและถือว่าครูเป็นผู้ขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษา กล่าวคือ ครูเป็นบุคคลที่มีความสำคัญที่สุดต่อการพัฒนาสังคมประเทศชาติบ้านเมืองเป็นผู้พัฒนาบุคคล สังคม ประเทศชาติโดยหน้าที่ นั่นคือครูมีหน้าที่ในการพัฒนาบุคคลในสังคมให้มีความเจริญงอกงามอย่างเต็มที่ จนบุคคลเหล่านั้นสามารถใช้ความรู้ความสามารถของตนเองในการพัฒนาประเทศชาติต่อไป ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษานับว่ามีความสำคัญต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวของการจัดการศึกษา การจัดการศึกษาจะประสบผลสำเร็จได้ขึ้นอยู่กับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ดังนั้นสำนักงานคุรุสภาซึ่งเป็นสภาครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีบทบาทหน้าที่ในการจัดระบบการพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาให้เป็นกลไกในการพัฒนาทางการศึกษาอย่างต่อเนื่องตามมาตรฐานวิชาชีพให้มีความสำคัญแก่ผู้บริหารสถานศึกษา จึงได้ประกาศข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556 หมวด 1 มาตรฐานความรู้ ว่าผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้ ดังต่อไปนี้ 1. การพัฒนาวิชาชีพ 2. ความเป็นผู้นำทางวิชาการ 3. การบริหารสถานศึกษา 4. หลักสูตร

การสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 5. กิจกรรมและกิจกรรมนักเรียน 6. การประกันคุณภาพการศึกษา และ 8. คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณ

สถานศึกษาที่เน้นการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้ความเข้าใจและสามารถบริหารสถานศึกษาตามแนวทางการจัดการศึกษาได้เป็นอย่างดี อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้นำการปฏิรูปการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ และจากการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และเทคโนโลยีทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความกระตือรือร้นและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา ความรู้ ความสามารถและทักษะหรือที่เรียกว่าสมรรถนะ (Competencies) ของบุคคลเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาที่เตรียมรับการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุเป้าหมาย ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีสมรรถนะในการปฏิบัติงานและคุณสมบัติที่เอื้อต่อการจัดการศึกษา (ธีระ รุญเจริญ, 2546) และผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้นำสำคัญในการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย ตลอดจนวิธีดำเนินงานของโรงเรียน เพื่อให้บรรลุผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และนโยบายของรัฐที่กำหนดไว้และต้องรับผิดชอบในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อการศึกษา ซึ่งการบริหารโรงเรียนจะดำเนินไปด้วยดีบรรลุตามวัตถุประสงค์ขึ้นอยู่กับบุคลากรหลายฝ่าย โดยเฉพาะผู้บริหารชั้นพื้นฐานต้องเป็นผู้มีสมรรถนะเพียงพอเท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม (สำเภา นรสิงห์, 2546) จากความเป็นมาและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้เป็นแนวทางแก่ผู้บริหารในการปรับปรุงพัฒนาสมรรถนะในการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2
2. เพื่อศึกษาแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้ 1. ด้านบริหารจัดการการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2. ด้านพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 3. ด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา และ 4. ด้านส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูฝ่ายวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2

ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ แนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2

ขอบเขตด้านกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในด้านสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน ได้โดยการเลือกแบบเจาะจง โดยกำหนดคุณสมบัติ

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method Research) เรื่อง แนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 โดยดำเนินการศึกษา 2 ขั้นตอน

ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 จำนวน 71 คน และครูฝ่ายวิชาการ จำนวน 112 คน รวมทั้งสิ้น 183 คน

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในด้านสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง โดยกำหนดคุณสมบัติ ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษา มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่า มีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าชำนาญการพิเศษ มีประสบการณ์การบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี หรือมีความรู้ ความเชี่ยวชาญในการบริหารงานวิชาการ จำนวน 2 คน
2. ครูฝ่ายวิชาการ ที่มีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าชำนาญการพิเศษ มีประสบการณ์ทำงาน ไม่ต่ำกว่า 5 ปี มีความรู้ ผลงานและความเชี่ยวชาญในการบริหารงานวิชาการ หรือเป็นผู้รับผิดชอบงานด้านวิชาการ จำนวน 2 คน
3. อาจารย์มหาวิทยาลัย ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก มีประสบการณ์ทำงาน ไม่ต่ำกว่า 5 ปี หรือมีความรู้ ความเชี่ยวชาญในการบริหารงานวิชาการ จำนวน 1 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-coefficient) ของครอนบัค (Cronbach)
2. แบบสัมภาษณ์การเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 จากข้อคำถามปฏิบัติที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 เพื่อทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาและครู ฝ่ายวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ที่เป็นประชากร
2. ผู้วิจัยส่งหนังสือขอเก็บข้อมูล พร้อมแบบสอบถามถึงผู้บริหารสถานศึกษา และครูฝ่ายวิชาการ ในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ที่เป็นประชากร จำนวน 183 คน โดยดำเนินการ เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองและใช้แบบสอบถามอิเล็กทรอนิกส์ (Google Form) ได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์ กลับคืนมาทั้งสิ้น จำนวน 183 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100
3. ผู้วิจัยติดต่อขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย นเรศวร เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์
4. ผู้วิจัยติดต่อนัดหมายกับผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้สัมภาษณ์เป็นรายบุคคล นัดวัน และเวลาในการสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ผลการวิเคราะห์ ข้อมูลนำเสนอตามลำดับ โดยใช้การวิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ระดับสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ระดับสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ในภาพรวม

ด้าน	สมรรถนะการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา	(N = 183)		ระดับ สมรรถนะ	อันดับ ที่
		$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.20	0.35	มาก	3
2	ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.25	0.31	มาก	1
3	ด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา	4.22	0.30	มาก	2
4	ด้านการส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้	4.14	0.29	มาก	4
รวมเฉลี่ย		4.20	0.31	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิบูลย์ เขต 2 ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.25$) รองลงมาคือ ด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.22$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.14$)

2. แนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิบูลย์ เขต 2 ควรดำเนินการดังต่อไปนี้

2.1 ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่า 1. ผู้บริหารสร้างความตระหนัก มีความเข้าใจหลักการ และแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2. ประชุมชี้แจง วางแผนการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ร่วมกับครู ให้สอดคล้องกับหลักสูตรและยุคปัจจุบัน 3. พัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสอดคล้องกับศักยภาพและบริบทของสถานศึกษา

2.2 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า 1. ผู้บริหารสร้างความตระหนัก ให้ความสำคัญของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2. ประชุมชี้แจงสร้างความเข้าใจเป้าหมายการพัฒนาหลักสูตรร่วมกับครู 3. วิเคราะห์หลักสูตร ให้ได้มาตรฐานและเหมาะสมกับผู้เรียน 4. นำหลักสูตรสู่การปฏิบัติและประเมินหลักสูตร เพื่อนำผลมาดำเนินการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาต่อไป

2.3 ด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา พบว่า 1. ผู้บริหารส่งเสริมและให้ความสำคัญของการนิเทศภายในสถานศึกษา 2. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานนิเทศภายใน โดยพิจารณารูปแบบการนิเทศให้เหมาะสม มุ่งเน้นการนิเทศแบบกัลยาณมิตร ให้คำแนะนำ สะท้อนผลกับครูสอน เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในยุคศตวรรษที่ 21 เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น 3. ผู้บริหารให้ความสำคัญกับผลการนิเทศภายใน มาเป็นข้อมูลสารสนเทศ ในการวิเคราะห์ข้อมูลว่าเป็นไปตามเป้าหมายและตัวชี้วัดหลักสูตรหรือไม่ เพื่อนำมาวางแผนจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา จึงนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาได้อย่างเหมาะสม

2.4 ด้านการส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ พบว่า 1. ผู้บริหารส่งเสริมและสร้างความตระหนักให้ครูจัดทำวิจัยในชั้นเรียน 2. ผู้บริหารวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของงานวิจัยในชั้นเรียน เพื่อชี้แจง ส่งเสริมสนับสนุน ให้คำแนะนำในการพัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของครู เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับสถานศึกษา

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิบูลย์ เขต 2 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

แนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิบูลย์ เขต 2 ผู้บริหารควรสร้างความตระหนัก มีความเข้าใจหลักการ และแนวทาง

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการประชุมชี้แจง วางแผนการพัฒนากิจการการเรียนรู้อยู่ร่วมกับครูให้สอดคล้องกับหลักสูตรและยุคปัจจุบัน มีการพัฒนากิจการการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสอดคล้องกับศักยภาพและบริบทของสถานศึกษา ทั้งนี้เนื่องจาก การมีส่วนร่วมของผู้บริหารและครูในการวางแผนพัฒนากิจการการเรียนรู้อยู่ เพื่อมาพัฒนากิจการการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ เกศรา ตุ่มคำ (2562) กล่าวว่า งานการเรียนการสอน คือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับครู ได้แก่ งานจัดกิจกรรมการสอน การจัดทำแผนการเรียน การจัดการเรียน การจัดการชั้นเรียน การสอนซ่อมเสริม เป็นต้น ซึ่งงานเหล่านี้ควรมีการวางแผนที่ดี เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับ เข้มทอง ศิริแสงเลิศ (2561) กล่าวว่า การบริหารเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน เป็นกระบวนการวางแผน เพื่ออำนวยความสะดวกของครูให้เกิดประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามที่ได้กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา

2. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

แนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ผู้บริหารควรสร้างความตระหนัก ให้ความสำคัญของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ประชุมชี้แจงสร้างความเข้าใจเป้าหมายการพัฒนาหลักสูตรร่วมกับครู วิเคราะห์หลักสูตรให้ได้มาตรฐานและเหมาะสมกับผู้เรียนนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติและประเมินหลักสูตร เพื่อนำผลมาดำเนินการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาต่อไป ทั้งนี้เนื่องจาก หลักสูตรเป็นสิ่งสำคัญของงานวิชาการ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายของการศึกษา ความเข้าใจในเรื่องของหลักสูตรและการวิเคราะห์หลักสูตร จะทำให้การจัดการศึกษาดำเนินไปด้วยดี ซึ่งสอดคล้องกับ ยุพา พรหมแย้ม (2562) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรต้องใช้ความร่วมมือของบุคคลทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งผู้บริหาร ผู้ปกครอง ชุมชน ตลอดจนผู้เรียน การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาต้องมีการวิเคราะห์หลักสูตร ให้ได้มาตรฐานและเหมาะสมกับผู้เรียน อีกทั้งต้องปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับ รัตนา ดวงแก้ว (2561) กล่าวว่า การจัดการและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเป็นบทบาทสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องดำเนินการพัฒนาและใช้หลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด ซึ่งควรครอบคลุมการมีส่วนร่วม มุ่งสู่เป้าหมายเดียวกัน การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ และระบบกำกับตรวจสอบคุณภาพที่ดี

3. ด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา

แนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ผู้บริหารควรส่งเสริมและให้ความสำคัญของการนิเทศภายในสถานศึกษา แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานนิเทศภายใน โดยพิจารณาแบบการนิเทศให้เหมาะสม มุ่งเน้นการนิเทศแบบกัลยาณมิตร ให้คำแนะนำ สะท้อนผลกับผู้สอน เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในยุคศตวรรษที่ 21 เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น และ ผู้บริหารให้ความสำคัญกับผลการนิเทศภายในมาเป็นข้อมูลสารสนเทศในการวิเคราะห์ข้อมูลว่าเป็นไปตามเป้าหมายและตัวชี้วัดหลักสูตรหรือไม่ เพื่อนำมาวางแผน จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา จึงนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษาที่ให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือและส่งเสริมให้ครูมีความรู้ ติดตามประเมินผลการจัดการนิเทศภายใน

โรงเรียน และนำผลการนิเทศมาวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ เรื่องฤทธิ์ อรรถชัย (2563) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการทำงานร่วมกับครูและบุคลากรทางการศึกษา ด้วยการให้ความช่วยเหลือและส่งเสริมให้เกิดการปรับปรุงการสอน เพื่อพัฒนานักเรียนให้เต็มศักยภาพสถานศึกษา นอกจากนี้ การสนทนาทางวิชาการ เพื่อระดมความคิดเพิ่มพูน ความรู้ความเข้าใจในแนวทางการปฏิบัติงานการเรียนการสอน ตลอดจน เทคนิคการสอนแก่คณะครู ยังเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะทำให้กระบวนการเรียนรู้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

4. ด้านการส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้

แนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ผู้บริหารควรส่งเสริม และสร้างความตระหนักให้ครูจัดทำวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของงานวิจัยในชั้นเรียน เพื่อชี้แจง ส่งเสริมสนับสนุน ให้คำแนะนำในการพัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของครู เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ให้เหมาะสมกับสถานศึกษา ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการวิจัยในชั้นเรียน กำกับติดตามให้ความช่วยเหลือการวิจัยในชั้นเรียน และให้ความสำคัญของการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ กัญญณ์พัชร เพิ่มพูน (2561) กล่าวว่า การส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน ผู้บริหารก็ต้องมีแนวปฏิบัติในการทำวิจัยของครู เกิดจากการที่จะต้องแก้ปัญหาของนักเรียน ปัญหาการจัดการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจริง อาจเป็นการวิจัยหน้าเดียว วิจัย 3 บท หรือวิจัย 5 บท ที่สมบูรณ์แบบ แต่ทั้งนี้ต้องมีการรายงานผลจากการทำวิจัย สามารถแก้ปัญหาเหล่านั้นได้อย่างจริงจังและเป็นรูปธรรม ไม่ใช่การวิจัยเพื่อแค่ทำผลงานหรือวิจัยเพื่อเก็บแต่ไม่ได้นำมาใช้จริง

องค์ความรู้จากการวิจัยสู่การพัฒนา

แนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา วางแผนการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ร่วมกับครู ส่งเสริมและให้ความสำคัญกับการนิเทศภายในสถานศึกษา ให้คำแนะนำ สะท้อนผลกับครูสอน เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในยุคศตวรรษที่ 21 และวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของงานวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากผลการวิจัยด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่า ผู้บริหารสามารถวางแผนส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้อย่างเป็นระบบมีระดับสมรรถนะการบริหารงานต่ำที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารต้องสร้างความตระหนัก มีความเข้าใจหลักการ และแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการประชุมชี้แจง วางแผนการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ร่วมกับครู ให้สอดคล้องกับหลักสูตรและ

ยุคปัจจุบัน มีการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสอดคล้องกับศักยภาพและบริบทของสถานศึกษา

2. จากผลการวิจัยด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารสามารถส่งเสริมให้ครูวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาได้อย่างเป็นระบบ มีระดับสมรรถนะการบริหารงานต่ำที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารต้องสร้างความตระหนัก ให้ความสำคัญของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ประชุมชี้แจงสร้างความเข้าใจเป้าหมายการพัฒนาหลักสูตรร่วมกับครู วิเคราะห์หลักสูตร ให้ได้มาตรฐานและเหมาะสมกับผู้เรียน นำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ และประเมินหลักสูตร เพื่อนำผลมาดำเนินการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาต่อไป

3. จากผลการวิจัยด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารสามารถแนะนำให้ความช่วยเหลือ และเป็นพี่ปรึกษา ให้กับครู ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีระดับสมรรถนะการบริหารงานต่ำที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารควรส่งเสริมและให้ความสำคัญของการนิเทศภายในสถานศึกษา แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานนิเทศภายใน โดยพิจารณารูปแบบการนิเทศให้เหมาะสม มุ่งเน้นการนิเทศแบบกัลยาณมิตร ให้คำแนะนำ สะท้อนผลกับครูสอน เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในยุคศตวรรษที่ 21 เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น และ ผู้บริหารสามารถนำผลการนิเทศภายในไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาปรับปรุงยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม มีระดับสมรรถนะการบริหารงานต่ำที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับผลการนิเทศภายในมาเป็นข้อมูลสารสนเทศ ในการวิเคราะห์ข้อมูลว่าเป็นไปตามเป้าหมายและตัวชี้วัดหลักสูตรหรือไม่ เพื่อนำมาวางแผน จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา จึงนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาได้อย่างเหมาะสม

4. จากผลการวิจัยด้านการส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ พบว่า ผู้บริหารสามารถสังเคราะห์ผลงานวิจัยในชั้นเรียนของครูเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม มีระดับสมรรถนะการบริหารงานต่ำที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารควรส่งเสริม และสร้างความตระหนักให้ครูจัดทำวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของงานวิจัยในชั้นเรียน เพื่อชี้แจง ส่งเสริม สนับสนุน ให้คำแนะนำในการพัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของครู เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
2. ควรศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษาต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการ

เอกสารอ้างอิง

- กัญญ์ณพัชร เพิ่มพูน. (2561). *สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัยภาคใต้*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- เกศรา ตุ่มคำ. (2562). *การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะบู่ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA*. (การค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- เข็มทอง ศิริแสงเลิศ. (2561). *ประมวลสาระชุดวิชา การบริหารวิชาการและทรัพยากรการศึกษา*. ใน สมจิตร เผื่อนโกคา. *การบริหารและพัฒนาหลักสูตร*. (น.3-8). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ธีระ รุญเจริญ. (2546). *การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ: บริษัทสำนักพิมพ์ ข้าวฟ่าง จำกัด.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). *การบริหารงานวิชาการ* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- ยุพา พรหมแย้ม. (2562). *การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอบางบัวทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. (2560). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม134 ตอนที่ 40 ก. หน้า 79 – 80.
- รัตนา ดวงแก้ว. (2561). *ประมวลสาระชุดวิชา การบริหารวิชาการและทรัพยากรการศึกษา*. ใน สมจิตร เผื่อนโกคา. *การบริหารและพัฒนาหลักสูตร*. (น. 2-13). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เรืองฤทธิ์ อรรถชัย. (2563). *การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 3*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2. (2565). *รายงานผลการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ 2565*. สืบค้น 5 กรกฎาคม 2566, จาก <https://sites.google.com/a/phichit2.go.th/supervisorpesao2/>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2545). *หลักการทั่วไปในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำเภา นรสิงห์. (2546). *ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้บริหารโรงเรียนกับจริยธรรมของครูฝ่ายปกครองในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ* (รายงานผลการวิจัย). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์และเข้าปกเจริญผล.